
Verslag Ledenraad PCOB

Vrijdag 11 december 2020
vastgesteld

Dit is een hybride vergadering met zowel fysiek als digitaal aanwezig. De presentielijst is aan dit verslag toegevoegd.

1. Opening

De voorzitter opent deze vergadering kort voor de Kerst met een Kerstboodschap met als titel “Verwachtingsvol vooruitzien”

2. Vaststellen agenda

Het ingekomen stuk van mevrouw Van der Kruk zal als besprekingspunt 10 worden ingevoegd bij agendapunt 7.

3. Mededelingen

Er is bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Dukel en de heren Scheper, Last en Korteweg.

De heer Oldenziel is ernstig ziek. Namens de ledenraad zal de heer Overbeek voor een attentie zorgen.

Alle leden van de ledenraad wordt verzocht om actief potentiële ledenraadsleden te benaderen. Elf van de huidige leden zijn herkiesbaar, maar op dit moment zijn er – zeker uit het noorden – nog niet genoeg kandidaten om alle zetels in de ledenraad te vullen, laat staan dat er daadwerkelijk iets te kiezen valt.

4. Vaststellen verslag vergadering 29 oktober 2020

Tekstueel zijn er geen opmerkingen. Het verslag wordt vastgesteld.

Naar aanleiding van:

Pagina 6, punt 7, waar wordt gesteld dat de Unie KBO – kort gezegd – vindt dat de vorige directeur te veel haar eigen gang ging bij de landelijke belangenbehartiging, wil de heer Stapel genotuleerd zien dat hij het op dit punt absoluut niet met de Unie KBO eens is. Hij krijgt bijval van de overige aanwezigen.

5. Aandacht voor de overledenen

We zijn een moment stil ter nagedachtenis aan de vele overleden leden in het afgelopen jaar; de voorzitter geeft dat extra aandacht met het voorlezen van het gebed van Alfred Bronswijk.

6. Presentatie Marcel Sturkenboom

7. Bespreking notitie *stand van zaken*

In de vorige vergaderingen van de ledenraad PCOB zijn al notities besproken over de vorm en inhoud van de federatie KBO-PCOB nieuwe stijl en door de ledenraad geaccordeerd. De ledenraad Unie KBO heeft tot nu toe niet ingestemd met een notitie. De Ledenraad Unie KBO gaat vanmiddag praten over de aangepaste notitie *Bouwstenen*, die ook ter informatie voor de PCOB bij de stukken is gevoegd. Besloten is echter om nu voor de PCOB een tussenstap te maken met een ‘stand van zaken notitie’ en dan het verloop van de ledenraad Unie KBO van vanmiddag af te wachten. Als de ledenraad Unie KBO het eens is geworden over de tekst van de aangepaste notitie *Bouwstenen* zal deze aan de ledenraad PCOB worden voorgelegd ter bespreking.

De heer Sturkenboom geeft met behulp van een PowerPointpresentatie een toelichting bij de notitie *stand van zaken* en tegelijk bij de aangepaste notitie *Bouwstenen*.

De uitdaging van KBO-PCOB Vernieuwt was hoe we de gemeenschap van senioren in beeld kunnen krijgen en met hen in gesprek kunnen gaan om ze met de KBO-PCOB te verbinden. Wat is er nodig om de actieve (jongere) senioren lid te maken? Er zaten veel goede elementen in KBO-PCOB Vernieuwt, maar er is door alle bestuurlijke strubbelingen niet veel van uitgevoerd. De oplossing lijkt te zijn om een lichte federatie KBO-en-PCOB in te richten, waarin beide verenigingen vanuit eigen overwegingen de samenwerking vorm en inhoud kunnen geven. Belangrijk is natuurlijk wel dat beide verenigingen de krachten blijven bundelen in de landelijke belangenbehartiging, communicatie en dienstverlening. Dankzij het werk van Manon Vanderkaa is KBO-PCOB landelijk op de kaart gezet en dat moeten we zo zien te houden. De vereniging KBO-PCOB blijft zeker bestaan.

De governance, dus de bestuurlijke vorm, van twee zelfstandige verenigingen die in een derde vereniging samenwerken, is lastig te organiseren. In de voorliggende notities worden daarvoor voorstellen gedaan. Uitgangspunt is dat de zelfstandige ledenraden de hoogste organen zijn; zij zullen meer worden betrokken bij de voorbereiding van beleid dan nu het geval is. Pas als zij beide instemmen met een besluit zal het worden uitgevoerd door het bestuur KBO-PCOB. Deze governance zal in de praktijk best de nodige uitdagingen met zich meebrengen; de heer Sturkenboom denkt echter dat de voorgestelde organisatie nodig is om op dit moment samen te blijven en een volgende stap te kunnen zetten.

We spreken dit voor vier jaar af en daarna kunnen andere besluiten genomen worden.

In de notitie wordt voorgesteld om de ledenraad KBO-PCOB te laten vervallen, aangezien daar niet meer de besluitvorming zal plaatsvinden. Een vereniging heeft formeel een ledenraad nodig (voor o.a. goedkeuren begroting en jaarrekening), maar de notaris heeft desgevraagd laten weten dat geformaliseerd zou kunnen worden dat de taken van de ledenraad KBO-PCOB door de separate ledenraden worden ingevuld.

Op pagina 6 van de PowerPointpresentatie wordt het organogram van de toekomstige vereniging KBO-en-PCOB Nieuwe Stijl weergegeven. De ledenraden staan bovenaan en in het midden staat een horizontale laag van aan de ene kant provinciale KBO-bonden en aan de andere kant de regioconsulenten en regio- en provinciale coördinatoren van de PCOB met daar tussen het verenigingsbureau. Beoogd wordt een nevenschikte samenwerking waarin over en weer gebruik gemaakt wordt van elkaars expertise en netwerk. Regioconsulenten krijgen meer verantwoordelijkheid en bevoegdheden, zodat ze het benodigde evenwicht kunnen aanbrengen op provinciaal niveau naast de bureaus van de provinciale KBO-bonden. De slagkracht moet op het provinciale niveau komen te liggen en daar moet budget voor worden vrijgemaakt.

Een aantal leden merkt op dat in hun provincie veel beleidsonderwerpen naar de gemeentes zijn gedelegeerd; daar zal juist de plaatselijke belangenbehartiging de leden meer aanspreken. De heer Sturkenboom beaamt dat het in de kern ook om krachtige afdelingen die gemeentelijk actief zijn gaat maar dat dit per provincie zal verschillen, maar het is in zijn algemeenheid belangrijk om ook goede contacten te hebben met gedeputeerde staten en de fracties gedeputeerden. De landelijke politiek zet in de huidige verkiezingsprogramma's meer in op plaatselijkheid en decentralisatie. De provincies gaan over mobiliteit, infrastructuur, energietransitie et cetera. Juist een organisatie die goed provinciaal georganiseerd is, is voor een provincie een aantrekkelijke gesprekspartner. KBO-PCOB heeft goede slagkracht nodig op provinciaal niveau.

De provinciale laag kan helpen afdelingen in hun kracht te zetten en afdelingen ondersteunen bij de organisatie van verbinding en belangenbehartiging. De terugloop van het aantal leden is immers niet het enige probleem voor afdelingen, ook het ontbreken van organisatiekracht leidt tot opheffing van afdelingen.

De taken en bevoegdheden van de provinciale laag moeten nader worden gedefinieerd. De heer Sturkenboom noemt dit proces daarom een 'groeidiamantje' dat in de loop der tijd meer facetten zal krijgen.

De heren Jille en Van Kranenburg wijzen erop dat veel afdelingen in Brabant prettig samenwerken met afdelingen van KBO-Brabant, maar dat het feit dat KBO-Brabant geen lid is van de Unie KBO wel extra problemen met zich meebrengt. De heer Sturkenboom zegt toe eens met hen te bespreken welke wegen er daarin zijn te vinden.

In de afgelopen jaren heeft de discussie over geld vaak het zicht op de inhoud vertroebeld. Met een financiële werkgroep, bestaande uit de heren Henk Steegstra, Harold Ridderbos (financieel-administrateur), Cees de Graaff (KBO Utrecht) en Joos Jenniskens (KBO Limburg) en de heer Sturkenboom is gekeken hoe deze discussie kan worden beëindigd. Het voorstel aan de ledenraden is om de begrotingen Unie KBO, PCOB en KBO-PCOB te ontrafelen en te splitsen in deelbegrotingen voor de diverse soorten kostenplaatsen ten aanzien van de dienstverlening en projecten. Daarmee worden de begrotingen transparanter, wat tot meer begrip zal leiden voor de opbouw van de contributie.

In de nieuwe begroting(en)

- moeten de kosten en opbrengsten van projecten zichtbaar zijn, inclusief de toe te rekenen kosten van inzet eigen personeel; dit zal leiden tot een apart projectenbureau binnen het verenigingsbureau;
- wordt uitgegaan van een pakket van basisactiviteiten voor beide verenigingen voor € 9,57 per lid; uitgewerkt wordt welke activiteiten de PCOB ontvangt voor het bedrag van € 11,93 dat zij méér betalen (€ 21,50 - € 9,57);
- worden de specifieke taken die voor één van beide verenigingen worden uitgevoerd door het verenigingsbureau uitgefilterd en opgenomen in de separate begrotingen d.m.v. aparte overeenkomsten;
- wordt geld vrijgemaakt voor de beoogde samenwerking tussen de provinciale KBO-bonden, de PCOB-regio's en het verenigingsbureau.

De bijdrage van € 9,57 per lid is de basisfinanciering voor de federatie KBO-PCOB nieuwe stijl. Dit bedrag wordt voor vier jaar vastgesteld, alleen te verhogen met de indexatie. Het sluitend krijgen van de begrotingen zal een uitdaging zijn en de heer Sturkenboom wil niet verhelen dat dit gevolgen kan hebben voor de begroting (Magazine, formatie, andere overhead of contracten) op het verenigingsbureau. De heer Beijering wijst erop dat de landelijke belangenbehartiging essentieel is. De heer Sturkenboom beaamt dit; hij is van mening dat de standpunten meer dan nu het geval is in het land moeten worden opgehaald. De voorzitter wijst erop dat een sterk verenigingsbureau nodig is voor zowel de landelijke belangenbehartiging als voor het faciliteren van het ophalen van de standpunten van de achterban.

Het proces van ontrafelen en opbouwen lukt niet vóór 1 januari; er moet qua inhoud en structuur nog veel gebeuren, maar vandaag staat het raamwerk ter discussie. Voorgesteld wordt het jaar 2021 aan te wijzen als een transitiejaar, waarbij het exploitatieoverschot van 2020 – ontstaan o.a. door niet gerealiseerde activiteiten – als 'bestemmingsreserve transitie' zal worden aangemerkt. In de vergadering van juni kan dan de definitieve begroting 2021 worden vastgesteld, tot die tijd wordt een werkbegroting gehanteerd. Uiteraard zullen er tussentijdse rapportages plaatsvinden.

De heer Stapel herinnert aan zijn voorstel uit de vergadering van oktober om een vertrouwenscommissie in te stellen die kan bemiddelen bij geschillen tussen beide verenigingen. Ondanks deze lichtere vorm van federatie lijkt zo'n commissie hem raadzaam.

De punten van pagina 4 van de notitie stand van zaken worden besproken:

1. Dat het bestuur KBO-PCOB uit drie leden van de separate besturen bestaat – wat inhoudt dat de beide voltallige besturen elkaar dus niet treffen – is voor de ledenraad geen discussiepunt. Een onafhankelijk voorzitter is dat echter wel. Na enige discussie wordt voorgesteld om te kiezen voor een technisch voorzitter. De heer Magel is hier expliciet op tegen; zijns inziens is zowel een onafhankelijk als een technisch voorzitter een motie van wantrouwen voor het bestuur. De ledenraad hoopt wel dat dit een tussenoplossing kan zijn, die over een paar jaar niet meer nodig is.
2. De ledenraad besluit dat een ledenraad KBO-PCOB niet meer nodig is als de besluitvorming in de separate ledenraden al op consensus is gebaseerd. Dit wel onder de voorwaarde dat een ledenraad volgens het verenigingsrecht inderdaad niet strikt noodzakelijk is.
3. De ledenraad kan instemmen met een tweejaarlijks landelijk congres. Het doel hiervan is het informeren en consulteren van de achterban. De heer Kremers wijst erop dat het niet mogelijk is om het beleid tijdens dat congres al bij te stellen, omdat de strategische koers in de ledenraad wordt bepaald.
4. De formulering van punt 4 vraagt nog wat aandacht. De kern is dat de slagkracht van de vereniging kan worden vergroot door meer in te zetten op het provinciale niveau. Hoe de verhoudingen precies liggen op landelijk, provinciaal en lokaal niveau moet nader worden uitgewerkt, net als de mandatering. Er zal veel onderlinge afstemming nodig zijn om zo te bekijken waar en hoe men elkaar kan versterken. De directeur moet beoordelen hoe de beleidsbesluiten van de separate besturen worden uitgewerkt. De vraag of er voldoende gekwalificeerde mensen zijn in de provincie en de regio is inderdaad een punt van zorg. Vanuit het verenigingsbureau zal in elk geval de vacature voor regioconsulent, die ontstaat door de pensionering van een van beide consulenten, worden uitgezet en ingevuld.
5. De ledenraad kan instemmen maar het voorstel om de weg van differentiatie van taken en bekostiging daarvan los te laten, maar wil nog wel een toelichting op die differentiatie. De heer Sturkenboom antwoordt dat vooralsnog de enige bijzondere activiteit die wordt losgetrokken het marketingplan is.
6. De ledenraad gaat akkoord met het voorstel om voorlopig de begroting van 2020 als werk-begroting voor 2021 voor de KBO-PCOB goed te keuren.
7. De ledenraad gaat akkoord met het reserveren van het positieve resultaat uit 2020 als “bestemmingsreserve transitie” voor 2021.
8. De ledenraad stemt in met het voorstel voor een fundamenteel marketingprogramma.
9. De ledenraad heeft geen vragen meer over de zeven adviezen/uitgangspunten die als financieel kader gebruikt kunnen worden, zoals beschreven op pagina 3 van de notitie *stand van zaken*.
10. Mevrouw Van der Kruk stelt in haar brief aan de ledenraad voor om te overwegen om als PCOB op te gaan in de Unie KBO. De minste willen zijn is een groot goed, zeker als daarmee het belang van de leden wordt gediend. En die hebben meer belang bij een eensgezinde, effectieve ouderenorganisatie dan bij een kibbelende. Mevrouw Van der Kruk voegt daaraan toe dat zij nu denkt dat beide verenigingen wel op de goede weg zijn, maar dat er toch altijd op basis van compromissen zal worden gewerkt. Is het dan niet wijzer om te kiezen voor een gezamenlijke organisatie waarin de PCOB de ondergeschikte partij is?
De heer Zieleman vindt het een moedig voorstel. Hij hoopt echter, zeker nu hij de voorstellen van de heer Sturkenboom gehoord heeft, dat het niet nodig zal zijn om als PCOB op te gaan in de Unie KBO. Hij onderschrijft de stelling van mevrouw Van der Kruk dat we de oude ballast achter ons moeten laten en dat het niet om het in stand houden van organisaties gaat, maar om de leden. Mevrouw De Groot voelt zich aangesproken door de gedachte dat je de minste moet kunnen zijn, maar haars inziens kan dit alleen bij gelijkwaardige partijen. Zij heeft er vertrouwen in dat er lucht en ruimte komt bij de Unie KBO nu de beoogde fusie is losgelaten en dat beide verenigingen oog krijgen voor elkaars belangen. De heer Janssen vindt er niets op tegen om de PCOB onderdeel te laten uitmaken van de Unie KBO, die vervolgens Unie KBO PCOB kan gaan heten. De meeste andere aanwezigen zijn het niet met hem eens.

De voorzitter vat de discussie samen met de constatering dat we moeten bouwen aan het herstel van vertrouwen, maar dat het invlechten of opheffen van de PCOB een brug te ver is.

8. Begroting 2021 PCOB

De inkomsten van de PCOB bestaan uit de contributies. Een belangrijk deel van de kosten voor de verkiezingen van de ledenraad bestaan uit drukwerk, porto en het verwerken van de retourenveloppen. Om de kosten zoveel mogelijk te beperken is het belangrijk om zoveel mogelijk mensen per mail te kunnen bereiken en zo veel mogelijk mensen over te halen digitaal te stemmen.

De ledenraad keurt de begroting 2021 PCOB goed.

9. Jaarplan en begroting 2021 KBO-PCOB

De financiële commissie heeft een positief advies uitgebracht over de begroting. De ledenraad heeft geen verdere vragen meer.

De ledenraad keurt de begroting 2021 KBO-PCOB goed.

De heer Visch wil in het jaarplan graag kwantificeren wat de beoogde resultaten van de ledenwerving zijn. Voor hem heeft de ledenwerving de hoogste prioriteit en dit mag best meer aandacht krijgen in het jaarplan. De heer Beijering stelt voor om onder *passende medische ouderenzorg* ook de krapte van IC-bedden te noemen en daar ook Code Zwart op te nemen in plaats van onder *levenseinde*. De heer Vriend stelt dat onder *vaccinatiealliantie* het coronavaccin moet worden toegevoegd. De heer Sturkenboom zegt de ledenraad toe een overzicht te maken van alle actuele beleidsonderwerpen om met elkaar over van gedachten te kunnen wisselen.

10. Rondvraag en sluiting

- Het bevreemdt de heer Stapel dat hij als herkiesbaar lid opnieuw met de kiescommissie moet praten. Dit staat echter zo in het reglement. De heer Weststeijn herinnert aan het voorstel dat hij in de ledenraad van september heeft gedaan om deze bepaling te schrappen, onder voorwaarde dat het voeren van feedback gesprekken dan regel zou worden. Dit voorstel is echter niet aangenomen.
- De heren Korteweg en Last hebben schriftelijk laten weten dat enkele afdelingen in de provincie Utrecht zich zorgen maken over de identiteit van de PCOB, die zij niet voldoende terugvinden in de strategische koers.
- De heer Sturkenboom deelt mee dat morgenmiddag het Manifest Waardig Ouder Worden 2.0 door veel partijen zal worden ondertekend. De tekst gaat vanmiddag onder embargo naar de ledenraden. Het is mooi dat KBO-PCOB op deze manier in de publiciteit komt.
- De geplande vergadering van de ledenraad KBO-PCOB van 18 december was al eerder geschrapt, maar een optie is nog om dan als PCOB te besluiten over de aangepaste notitie *Bouwstenen*. Besloten wordt echter dat dit wel kan wachten tot januari.

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun aanwezigheid en inbreng in deze vergadering, die een positieve sfeer kende, en sluit de vergadering met de Keltische zegenbede.

Getekend voor akkoord d.d. 2021

De heer J. Kodde
voorzitter

De heer J. Overbeek
vicevoorzitter